

■ TRIBUNA POLITICA

«Swiss made»

DA BRIGITTA M. GADIENT,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA

Cun l'uschenumnà project Swissness, lantschè il november da l'onn passà, vul il cussegl federal mantegnair a lunga vista la valor da la «marca Svizra» e segirar sia posiziun. Per quest intent prevesa el da definir criteris per utilisar l'indicaziun «Swiss made» e da crear instruments per cumbatter ils abus. Per products natirals, sco p. ex. plantas u aua minerala, sto il lieu da racolta u d'explotaziun esser situà en Svizra. Per products natirals elavurads – quai èn la gronda part da las victualias – ston almain 80% da las materias primas derivar da la Svizra. Excepziuns duain dentant esser lubidas. Alura sto però l'activitad che dat al product sias caracteristicas essenzialas succeder en Svizra. Per ils products industrials vala: almain 60% dals custs da produenziun ston esser liads a la Svizra (decisiv è che er ils custs per la perscrutaziun ed il svilup vegnan resguardads en la calculaziun). In'interpresa la finala po porscher servetschs svizzers, sche sia sedia ed il center d'administraziun sa chattan en Svizra.

Da princip èsi segirain main da sustegnair las finamiras dal cussegl federal. La finala profitain nus da la



buna reputaziun da la marca «Swiss made»: ella stat per qualitad svizra che vegn validada en Svizra ed a l'exteriur sco pli auta che quella d'auters pajais, e per quella èn ins era pront da pajar in pau dapli.

La finamira principala dal project sto perquai esser da proteger meglier ils servetschs e products da las interpresas svizras en ed ordaifer il pajais e da rinforzar uschia la Svizra sco piazza economica. Abus, p. ex. en furma da products fabritgads a l'exteriur che portan la crusch svizra, na duain betg vegnir tolerads pli ditg.

Il project cuntegna però era differents puncts che han consequenzas negativas per noss pajais e pudessan uschia era periclitlar plazzas da lavur. Diversas regula-

ziuns èn memia inflexiblas e betg adattadas a las branschas. Quai pertutga surtut la regla dad 80% per products natirals elavurads, sco p. ex. la pulpa, la tschigulata u ils biscuits. La fermezza da quels n'èn betg las materias primas, mabain il recept e l'elavuraziun. Quai conferma dal reminent era la populaziun svizra dumandada en in'enquista: La rolla centrala gioga per la gronda part da las consumentas e dals consuments il lieu da produenziun dal product e betg il lieu da cultivaziun da las materias primas.

Ditg cun auters pleds: D'far prescripziuns exageradas als producents n'è ni en l'interess da l'economia svizra ni en quel da las consumentas e dals consuments. I na dastga bain era betg esser che entiras branschas u interpresas perdesan uschia lur «Swissness»! En differents puncts sto il project perquai anc vegnir flexibilisà ed adattà meglier a la pratica. Ultra da quai èsi necessari da resguardar pli bain ils usits ed ils products tradiziunals existents resp. las realitads economicas e d'integrar quai en la valitaziun.

Da chattar qua ina buna via da mez vegn uss ad esser l'incumbensa legislativa dal parlament!